

МАТЕРІАЛИ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ,
ПРИСВЯЧЕНОЇ 25-РІЧЧЮ
ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

**ФАРМАЦЕВТИЧНА ОСВІТА,
НАУКА ТА ПРАКТИКА:
СТАН, ПРОБЛЕМИ,
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

19-20 ГРУДНЯ 2023
КИЇВ

УДК 615.03+[378.147:615](06)

Ф 22

Фармацевтична освіта, наука та практика: стан, проблеми, перспективи розвитку : матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю, присвяченої 25-річчю фармацевт. ф-ту Нац. мед. ун-ту імені О. О. Богомольця, 19-20 груд. 2023 р. м. Київ / Нац. мед. ун-т імені О. О. Богомольця, Фармацевт. ф-т; уклад. та відп. за вип.: Т. Д. Рева, І. А. Костюк. – Київ, 2023. – 475 с.

ОРГАНІЗАТОР
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

КУЧИН Юрій Леонідович, ректор, член-кореспондент НАМН України, д-р мед. наук, професор – голова організаційного комітету

НАУМЕНКО Олександр Миколайович, перший проректор з науково-педагогічної роботи та післядипломної освіти, член-кореспондент НАМН України, д-р мед. наук, професор – заступник голови організаційного комітету

ЗЕМСКОВ Сергій Володимирович, проректор з наукової роботи та інновацій, д-р мед. наук, професор – заступник голови організаційного комітету

СКРИПНИК Рімма Леонідівна, проректор з науково-педагогічної роботи, міжнародних зв'язків та європейської інтеграції, д-р мед. наук, професор – заступник голови організаційного комітету

РЕВА Тетяна Дмитрівна, декан фармацевтичного факультету, д-р пед. наук, професор – заступник голови організаційного комітету

НІЖЕНКОВСЬКА Ірина Володимирівна, гарант освітньо-професійної програми «Фармація», д-р мед. наук, професор – заступник голови організаційного комітету

КОСТЮК Ірина Анатоліївна, канд. фарм. наук, доцент – відповідальний секретар

Укладачі та відповідальні за випуск

РЕВА Тетяна Дмитрівна, декан фармацевтичного факультету, д-р пед. наук, професор

КОСТЮК Ірина Анатоліївна, канд. фарм. наук, доцент

ISBN-978-966-460-165-5

© Т. Д. Рева

© І. А. Костюк

Висновки. У результаті аналізу наукових даних щодо використання дерматологічних препаратів з пробіотичними штамми мікроорганізмів встановлено, що фармацевтична розробка м'якої лікарської форми для пацієнтів з акне є доцільною та актуальною.

АНАЛІЗ РЕЦЕПТУРИ ОФТАЛЬМОЛОГІЧНИХ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ЕКСТЕМПОРАЛЬНОГО ВИГОТОВЛЕННЯ

Бреус А.Ю., Глущенко О.М., Полова Ж.М.

Кафедра аптечної та промислової технології ліків

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

м. Київ, Україна

Вступ. За даними Львівського обласного інформаційно-аналітичного центру медичної статистики (2023), близько 253 млн людей у світі страждають від порушень зору, з них 36 млн – сліпоти. В середньому в Україні щорічно реєструється близько 1,5 млн випадків захворювань очей, з яких близько 20 % випадків – в педіатрії. За аналізом асортименту офтальмологічних лікарських засобів на фармацевтичному ринку України встановлено, що станом на 01.11.2023 р. зареєстровано 339 торгових найменувань, які виробляються переважно у вигляді рідких лікарських засобів, тому виробництво нових лікарських засобів залишається актуальним науковим напрямком, у тому числі лікарських засобів за індивідуальними прописами в умовах аптек.

Мета дослідження. Аналіз асортименту офтальмологічних лікарських засобів виготовлених в умовах аптек.

Методи дослідження. Аналіз проводився на основі даних літературних джерел та електронної бази аптек з використанням статистичних, графічних методів аналізу.

Результати. За даними Державної служби України з лікарських засобів та контролю за наркотиками станом на 16.03.2023 р. на території України функціонує 10 530 аптек, але екстемпоральним виготовленням займається менше 5 % закладів.

При аналізі асортименту офтальмологічних лікарських засобів встановлено, що вироблені засоби використовуються для профілактики, діагностики та лікування офтальмологічних захворювань: кон'юнктивіту, блефариту, кератиту, глаукоми, катаракти, трахоми. Визначено, що до складу більшості лікарських засобів екстемпорального виготовлення входять холінолітики, холіноміметики, адреноміметики, антибіотики, антигістамінні, місцевоанестезуючі, сульфаніламідні та протизапальні препарати.

Доведено, що асортимент офтальмологічних лікарських засобів аптек, що мають власне виробництво, представлений переважно у вигляді рідких форм – очні краплі та примочки займають близько 50 %, а мазі – лише 10 %. Встановлено, що всі лікарські засоби м'якої форми випуску виготовляються на стерильній вазелін-ланоліновій основі у співвідношенні 1:9. Тому розширення

рецептури офтальмологічних лікарських засобів та розробка основи для лікарських засобів, що потребують асептичних умов виготовлення, залишається актуальним науковим напрямком.

Висновки. Проведений аналіз асортименту офтальмологічних лікарських засобів виготовлених в умовах аптек показав, що на території України функціонує менше 5 % виробничих аптек, з яких одиниці займаються виробництвом офтальмологічних лікарських засобів, більшу частину асортименту займають очні краплі.

ВИБІР ДОПОМІЖНИХ РЕЧОВИН ПРИ РОЗРОБЦІ ПЛІВКИ ДЕНТАЛЬНОЇ ІЗ ГІДРОКСИПАТИТОМ КАЛЬЦІЮ

Крива К.В., Рубан О.А., Маслій Ю.С., Калюжная О.С.

Кафедра заводської технології ліків, кафедра біотехнології

Національний фармацевтичний університет

м. Харків, Україна

Вступ. В останні роки надзвичайно поширеним явищем, що супроводжує багато стоматологічних захворювань, є гіперчутливість зубів або гіперестезія, яка проявляється болем, дискомфортом і призводить до погіршення якості життя пацієнта. У випадку лікування гіперестезії зубів зазвичай використовують гелі, лаки, ополіскувачі для ротової порожнини, зубні пасти, що зменшують об'єм мікропор дентину шляхом підвищення мінералізації твердих тканин, або спеціальні герметики для закриття дентинних каналців. При цьому основними компонентами ремінералізуючих сумішей найчастіше виступають різні сполуки кальцію, фосфору та фтору.

Перспективною сполукою для проведення ремінералізації мікротріщин емалі та усунення гіперестезії є гідроксиапатит кальцію, який вважається кристалохімічним аналогом мінеральної складової тканин скелета людини, у тому числі зубів, і є безпечним, біосумісним та біодеградуєчим матеріалом. Зменшення розмірів гідроксиапатиту до нано- та мікроструктурованих систем значно посилило активність цієї речовини через його здатність проникати у мікроскопічні простори між емалевими призмами, герметизувати дентинні каналці, вбудовуватись у кристалічну решітку та сприяти новоутворенню кристалів гідроксиапатиту зубної емалі. Завдяки цьому відбувається ущільнення і відновлення поверхні емалі та зниження чутливості зубів.

Раціональною лікарською формою для лікування гіперестезії є дентальні лікарські плівки, що характеризуються гарною адгезією і пролонгованим ефектом. Враховуючи вищенаведене, предметом наших досліджень стала розробка дентальних лікарських плівок з мікронізованим гідроксиапатитом кальцію для лікування гіперестезії зубів та профілактики карієсу.

Мета дослідження. Вибір допоміжних речовин у складі дентальної плівки, що розробляється, для лікування гіперестезії зубів та профілактики карієсу.